

**ජනමාධ්‍යයේ නිරුපිත කාන්තා ප්‍රතිරුපය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්
(ප්‍රවත්පත් මාධ්‍යයට විශේෂතව)**

ඒ. එ. අමාලි උත්පලා නන්දිපිරි¹

නූතනයේ මානස්වය, ප්‍රේමය, විවාහය, දුරියුතාව, සාක්ෂරතාව, ගුම් සුරාකැම, යුද්ධය, ලිංගිකත්වය, ගැඹිකා වෘත්තිය, සමාජ විජේලව, ආගම, දේශපාලනය වැනි ආර්ථික, සංස්කෘතික හා දේශපාලන සේෂුවල කාන්තාව පිළිබඳ විවිධ විවරණ ඉදිරිපත් වී තිබේ. සමාජයේ විවිධ සේෂුවල සාකච්ඡාවට බදුන්ත්හා ස්ථීත්වය නූතන ජනමාධ්‍ය සංස්කීමේ දී ද යොදා ගන්නා ආකාරය මිලරයනය කිරීම කාලෝචිත වූවකි. ඒ අනුව දිග ඉතිහාසයකට උරුමකම් කියන ලාංකේස ප්‍රවත්පත සිය මාධ්‍ය අන්තර්ගතය පොෂණයෙහි ලා ස්ථීත්වය හා බැඳී 'කාන්තා ප්‍රතිරුපය' උපයෝගී කර ගන්නා ආකාරය සහ එය ප්‍රවත්පත වෙතින් නිරුපණය වන ආකාරය විමර්ශනය කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණයි. ප්‍රවත්පත් අන්තර්ගතය තුළ 'කාන්තා ප්‍රතිරුපය' නිරුපණය වන්නේ කෙසේද? යන්න අධ්‍යයනයේ ගැටපුවයි. නූතන ප්‍රවත්පත සිය තොරතුරු අලෙවිකරණ පෙලමුම්කාරකයක් කාන්තා ප්‍රතිරුපය හාවින කෙරේ යන උපන්‍යාසය මත අධ්‍යයනය යියුතෙකිනි. මෙහිදී මැයි මස සිට දෙසැම්බර් දක්වා මාස හයක කාලපරිමේදායේදී පළ වූ ලංකාදීප, දිවයින දිනම්තා හා ම්‍රියිම යන දිනපතා පළවන ප්‍රවත්පත් අන්තර්ගතයෙහි 'ස්ථීත්වය' පිළිබඳ සංස්කෘතික සංකල්පය නිරුපණය වන ආකාරය විශ්ලේෂණය කෙරිනි. කාන්තාව පිළිබඳ ප්‍රවත්පතේ ඉදිරිපත් කරන සැම සංකල්පයක් සඳහා ම ස්ථීත්වය සම්ග බැඳී ලෙතිහාසික සංස්කෘතික අදහස් ප්‍රයෝගනයට ගෙන ඇති. කාන්තා සිරුර හා එහි හැඩය ඉස්මතු කෙරෙන රුප ප්‍රවත්පතේ විවිධාංශ නිරුපණයන් සඳහා හාවින කරයි. මානස්වය හා තාරුණ්‍යය ප්‍රවෘත්ති, දුන්වීම්, සිරස්තල අදියෙහි අර්ථ වඩාත් සංවේදී කරවීම පිළිස උපයෝගී කරගෙන ඇති. කාන්තා ප්‍රතිරුපය සමග බැඳුණු සංස්කෘතික අර්ථ හාන්ච්චිල ගුණය හා සේවාව ප්‍රවර්ධනය සඳහා තොරතුරු අලෙවිකරණ කුමවේදයක් ලෙස යොදාගෙන තිබේ. නමුත් පෙරදී සමාජයේ කාන්තාව පිළිබඳ පවත්නා සමාජ විද්‍යාත්මක සහ දාරුණික දාශ්ටේට්වාද හා බැඳී ප්‍රතිරුප නූතන ප්‍රවත්පත් ව්‍යාපෘතිය මගින් නිරුපණය නොවේ. කාන්තා පෙෂරුණය, දුනුම, කාන්තාවගේ ජීවිත දාශ්ටේට්, ස්ථීත්වය පැහැදිලි කරගන් ජන විශ්‍යානය නූතන මාධ්‍ය අන්තර්ගතයන් සකස් කිරීමේ දී හඳුනාගෙන ඇත්තේ මද වගයෙනි. කාන්තා පිළිබඳ ප්‍රවත්පත් මාධ්‍යයේ අර්ථ දක්වන ප්‍රතිරුපය සංස්කෘතික හා ආර්ථික රාමුවක සැකසී ඇති. එහිදී සන්නිවේදකයාගේ සමාජ පසුවීම අනුව 'ස්ථීත්වය' පිළිබඳ දුරන සංස්කෘතික ආකල්ප මාධ්‍ය අන්තර්ගතයන් නිරුපණය වේ. සාම්ප්‍රදායික සමාජයේ කාන්තාව පිළිබඳ පවත්නා සමාජමය තොගුණිරු ජනප්‍රිය ආකල්ප තවදුරටත් මාධ්‍ය මගින් නිරුපිත කාන්තා ප්‍රතිරුපය මගින් තහවුරු කරයි. එබැවින් ස්ථීත්වය හා බැඳුණු සමාජය වට්නාකම් නිරුපණය කරනවා වෙනුවීම ප්‍රවාරණ හා අලෙවිකරණ කුමෝපායක් ලෙස කාන්තා ප්‍රතිරුපය හාවින කෙරේ.

ප්‍රමුඛ පද - කාන්තා ප්‍රතිරුපය, ප්‍රවත්පත, සංස්කෘතික මතවාද, ස්ථීත්වය, ජනමාධ්‍ය

¹සහකාර කිරීමාලාවීනි, ජනසන්නිවේදන අධ්‍යයන අංශය, කැලුණිය විශ්වවිද්‍යාලය.